

STATISTILINE ÜLDISTAMINE:

a) valikuuring (üldkogum – valim – üldkogum)

b) eksperimentaalne uuring

STATISTILISE OLULISUSTESTI PÕHISAMMUD

E I: Analüüsisin olemasolevaid andmeid kirjeldava statistika meetodite abil ning leidsin midagi „huvitavat“ (nt. erinevuse või seose jne)

E II: Tekkis küsimus: „Kas võib üldistada?“

Ü → V → Ü (v eksperimentaalne disain)

I. Õige olulisustesti valik

(lähtuvalt probleemist ja andmetüübist)

II. Valitud olulisustesti eelduste kontroll:

ei
jah

III. Hüpoteesid:

sisukas hüpotees H_1 :

nullhüpotees H_0 :

Olulisuse nivoo α („Kui väike peab olema H_0 kehtimise tõenäosus, et me võiks ilma suurema riskita ta mittekehtivaks tunnistada?“)

IV. Arvutused

eesmärgiks hinnata H_0 kehtimise tõenäosust p ($p = \text{Sig} = \text{olulisuse tõenäosus}$)

(„Kui suur on tõenäosus, et olukorras, kus H_0 kehtib, tekkis valmis olnud erinevus v seos juhuse tõttu?“)

V. Otsus tulemuse kohta:

$p > \alpha$ H_0 jääb kehtima - statistiliselt mitte oluline (ei üldista)

$p \leq \alpha$ H_1 tõestatud - statistiliselt oluline (võib üldistada)

VI. Järelduse sõnastamine

Milline analüüsimeetod valida?	PARAMEETRILISED MEETODID (PAR)	MITTEPARAMEETRILISED MEETODID (MPAR)
	(eeldus: arvtunnused, intervalltunnused)	(järjestus- või nimitunnused aga ka arvtunnused)
1 grupp (keskmine tase/ osakaal)	Kirjeldav statistika: \bar{x} , s, jne Üldistav statistika: vahemikhinnangud (μ , σ)	Kirjeldav statistika: sagedustabel, % Üldistav statistika: vahemikhinnangud
2 gruppi ERINEVUSED	Kirjeldav statistika: \bar{x}_1 \bar{x}_2 Üldistav statistika: t-test	Kirjeldav statistika: risttabel Üldistav statistika: χ^2 -test Kirjeldav statistika: \bar{x}_1 \bar{x}_2 \bar{x}_3 ... Üldistav statistika: Kruskall-Wallise test
3 või enam gruppi ERINEVUSED	Kirjeldav statistika: \bar{x}_1 \bar{x}_2 \bar{x}_3 ... Üldistav statistika: ANOVA	Kirjeldav statistika: Spearmani ρ Üldistav statistika: $H_0: \rho_{\text{ÜK}}=0$ Kirjeldav statistika: risttabel Üldistav statistika: χ^2 -test
2 või enam tunnust SEOSSED	Kirjeldav statistika: Pearsoni r (korrelatsioonikordaja) Üldistav statistika: $H_0: r_{\text{ÜK}}=0$	Kirjeldav statistika: Spearmani ρ Üldistav statistika: $H_0: \rho_{\text{ÜK}}=0$ Kirjeldav statistika: risttabel Üldistav statistika: χ^2 -test

		VALIM	
		SUUR	VÄIKE
ERINEVUS SEOS	SUUR	Stat.olulisus: + Elul.olulisus: +	Stat.olulisus: - (?) Elul.olulisus: + (!?)
	VÄIKE	Stat.olulisus: + (?) Elul.olulisus: - (!?)	Stat.olulisus: - Elul.olulisus: - (!?)